

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central, judecător – R. Țurcanu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – L. Bulgac, G. Dașchevici, S. Gîrbu

Î N C H E I E R E

18 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător – Svetlana Filincova

Judecători – Dumitru Visternicean, Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de SC „Sorinlux” SRL, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SC „Sorinlux” SRL către Biroul Vamal Centru cu privire la anularea actelor de inspecție și restituirea sumelor,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de SC „Sorinlux” SRL, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 03 iulie 2017,

c o n s t a t ă :

La 12 mai 2017, SC „Sorinlux” SRL s-a adresat în instanța de judecată cu cerere către Biroul Vamal Centru, solicitând anularea actului de inspecție din 10 martie 2017 (pentru declarația vamală 2070 I 18457 din 10 martie 2017) ca fiind emis ilegal, precum și obligarea Biroului Vamal Centru să restituie către reclamant suma de 252 810, 44 de lei încasate suplimentar de la SC „Sorinlux” SRL pentru devamarea mărfii importate.

În motivarea acțiunii SC „Sorinlux” SRL a invocat că, potrivit contractului nr. 11 din 25 martie 2015 și Invoice 733107 din 07 martie 2017, a procurat și introdus pe teritoriul Republicii Moldova marfă (șlapi, încălțăminte sport, pantofi). Conform declarației vamale 2070 I 18457 din 10 martie 2017, SC „Sorinlux” SRL a achitat drepturile de import în sumă de 571 888, 71 de lei. Însă, funcționarul biroului vamal a refuzat validarea declarației și a întocmit actul de inspecție din 10 martie 2017 (pentru declarația vamală 2070 I 18457 din 10 martie 2017) privind calculul (recalculul) drepturilor de import/export, prin care a fost majorată valoarea în vamă a mărfii până la suma de 824 699, 15 lei. Pentru devamarea mărfurilor

nominalizate, din contul SC „Sorinlux” SRL a fost reținută suma de 252 810, 44 de lei.

SC „Sorinlux” SRL nu este de acord cu actul de inspecție menționat și consideră că acesta a fost întocmit ilegal și neîntemeiat. Astfel, la 20 martie 2017 reclamanta s-a adresat cu cerere prealabilă către pârât, solicitând anularea actelor de inspecție și restituirea sumei menționate mai sus, însă nu a primit răspuns.

SC „Sorinlux” SRL a făcut trimitere la prevederile art. 6 alin. (1) al Legii nr. 1380-XII din 20 noiembrie 1997 privind tariful vamal, potrivit căruia la trecerea mărfii peste frontiera vamală, declarantul anunță valoarea în vamă a acesteia, autorității vamale. Totodată, potrivit art. 7 alin. (1) al aceleiași Legi, valoarea în vamă a mărfii anunțată de declarant și datele suplimentare referitoare la ea trebuie să fie veridice și confirmate prin acte. În acest sens, potrivit alin. (2) art. 10 al Legii cu privire la tariful vamal, principala metodă dintre cele specificate la alin. (1) este metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă. În cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc celelalte metode - în baza valorii tranzacției cu marfa identică; în baza valorii tranzacției cu marfa similară; în baza costului unitar al mărfii; în baza valorii calculate a mărfii; sau prin metoda de rezervă. Fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă. Metodele prevăzute la lit. d) - în baza costului unitar al mărfii și lit. e) - în baza valorii calculate a mărfii, pot fi aplicate în orice consecutivitate, la dorința declarantului. Valoarea în vamă anunțată, este veridică și este confirmată prin actele comerciale, de trăsură, bancare respective, contractul, factura comercială, dispoziția de plată, certificatul de origine, parking list. Dacă autoritatea vamală pune la îndoială autenticitatea acestor date, declarantul este în drept să determine valoarea în vamă a mărfii prin metodele prevăzute de lege.

Mai mult, potrivit pct. 34 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, în vigoare din 19 noiembrie 2016, în situația în care sunt îndeplinite prevederile de aplicare a metodei de tranzacție potrivit art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal, precum și nu se stabilește cel puțin unul din factorii de risc specificați la pct. 32 alineatul doi din prezentul Regulament, totodată nu se constată discrepanțe considerabile prin compararea mărfurilor identice sau similare anterior importate cu cele de evaluat, organul vamal acceptă metoda de tranzacție. În cazul nerespectării dispozițiilor alineatului unu sau în situația vizată la pct. 33 alineatul trei din prezentul Regulament, metoda de tranzacție nu poate fi acceptată.

De asemenea, reclamanta SC „Sorinlux” SRL a făcut trimitere și la prevederile art. 11 din Legea nr. 1380 din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, care stabilește componentele ce se includ în valoarea tranzacției, în cazul în care nu au fost incluse anterior în valoarea mărfii la determinarea valorii în vamă a

mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit.

Potrivit reclamantei, de către organul vamal nu a fost indicată legea materială care a fost încălcată. Cu toate acestea, organul vamal prin actele de inspecție privind calculul (recalculul) drepturilor de import/export a majorat valoarea în vamă, aplicând flexibil metoda 6 în baza tranzacțiilor cu marfa similară. În cazul în care, în urma îndeplinirii declarației vamale conform metodei 1, colaboratorul vamal a considerat că a fost comisă o încălcare, acesta trebuia să argumenteze încălcările depistate și să prezinte probe în acest sens, ceea ce nu a fost făcut. Autoritatea vamală este în drept să determine valoarea în vamă în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant nu sunt veridice. Faptul că alte întreprinderi declară un alt preț al mărfii, nu poate fi pus ca bază pentru alte mărfuri, deoarece la determinarea similitudinii mărfurilor se iau în considerație următoarele caracteristici: calitatea, existența mării comerciale, reputația pe piață, țara de origine, producătorul. Autoritatea vamală nu a prezentat nici o probă care ar confirma că producția importată de către SC „Sorinlux” SRL are aceeași calitate ca și mărfurile importate de alți agenți economici, cu atât mai mult că autoritatea vamală prezintă descifrările cu prețurile deja majorate de ea.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 03 iulie 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de SC „Sorinlux” SRL a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, s-a respins apelul declarat de SC „Sorinlux” SRL, fiind menținută hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 03 iulie 2017.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut ca întemeiată concluzia organului vamal vizavi de faptul că, datele din actele prezentate de către SC „Sorinlux” SRL sunt contradictorii și există discrepanță între prețul declarat și valoarea mărfurilor identice anterior importate. Or, ținând cont de faptul că, reclamanta nu a prezentat inspectorului vamal documentele suplimentare solicitate în baza fișelor-acte pentru aprecierea valorii în vamă în termenul stabilit, iar documentele prezentate la momentul vămuirii nu întruneau condițiile pct. 34 din Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016 și nu au fost prezentate actele justificative, de către Biroul Vamal Chișinău la verificarea valorii în vamă a mărfurilor, întemeiat și legal s-a aplicat metoda 6 (metoda de rezervă) de calculare a valorii în vamă a mărfurilor.

Totodată, obligația declarantului de a prezenta documentele solicitate de către organul vamal este prevăzută și de alin. (2) art. 7 al Legii cu privire la tariful vamal a Republicii Moldova nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, care expres prevede că, în cazul în care este necesar de a confirma valoarea în vamă a mărfii anunțată, declarantul, la cererea autorității vamale, este obligat să prezinte datele respective.

Astfel, potrivit Capitolului II Secțiunea 1 pct.73 al Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 02 noiembrie 2005, dacă există îndoieli privind exactitatea informațiilor sau a documentelor furnizate pentru determinarea valorii în vamă, organul vamal poate solicita importatorului să prezinte justificări suplimentare, inclusiv documente sau alte evidențe. Dacă informațiile și documentele prezentate nu sunt în măsură să dovedească exactitatea valorii în vamă declarate, organul vamal are dreptul să refuze determinarea valorii în vamă pe baza prețului de tranzacție. Înainte de a lua o decizie finală, biroul vamal comunică importatorului, în scris, la cerere, motivele refuzului, în același mod se procedează și în cazul în care importatorul nu prezintă, în termenul stabilit, documentele solicitate de organul vamal. Respectiv, la aplicarea metodei de rezervă, s-a reieșit din prețul unitar corespunzător vânzării mărfii respective, fiind scăzute cheltuielile efectuate la vămuirea mărfii, precum și beneficiul net care l-ar putea obține persoanele juridice din RM.

La data de 14 februarie 2018, SC „Sorinlux” SRL, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată să fie admisă.

În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către SC „Sorinlux” SRL, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 CPC, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 30 noiembrie 2017, fiind expediată participanților la proces la data de 12 ianuarie 2018 (f.d. 98), însă la materialele cauzei nu există date care să confirme recepționarea deciziei de către aceștia. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017 a fost depus la 14 februarie 2018, în conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă,

acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) CPC, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) CPC, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 CPC, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de SC „Sorinlux” SRL, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de SC „Sorinlux” SRL, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecător

Svetlana Filincova,

Judecători

Dumitru Visternicean,

Nina Vascan